

Fuglene på Filsø

Foto: Eva Foss Henriksen

Årsrapport 2013
16-7-2012 til 31-7-2013

Filsøgruppen

Forfattere: Jens Rye Larsen (red.), Ole Hansen, Peter Rasmussen, Sven Bødker,
Søren Peder Nielsen

Forsidefoto (*Skestorke over Storeholm*): Eva Foss Henriksen

Øvrige fotos: Henning Simonsen (side 14, 17 og 18)

Indledning

Denne årsrapport er den anden, siden Aage V. Jensen Naturfond overtog Filsø. Rapporten omhandler perioden fra 16-07-2012 til 31-07-2013.

Aage V. Jensen Naturfond overtog ejendommen Filsø den 1. oktober 2011 med henblik på at genskabe naturen i området – herunder en ny sø på de tidligere kornmarker, således at det samlede søareal nu er på ca. 1000 ha. Den 2. juli 2012 blev der lukket op for vandet til Søndersø og 7. oktober 2012 blev søen indviet med åbning for vandet til Mellemø. Dog var vandet allerede inden da begyndt at løbe ind i denne del af søen. Takket være et usædvanligt vådt efterår 2012 var søen allerede fyldt op i begyndelsen af november.

I forbindelse med etableringen af søen samt implementering af plejeplaner for de omkringliggende arealer foregår der et omfattende overvågningsprogram, som koordineres og kvalitetsovervåges af Københavns Universitet ved Anders Tøttrup, som også har deltaget aktivt i den mere detaljerede tilrettelæggelse af fugleovervågningen.

Stort set alle moniteringer er foretaget af professionelle konsulentfirmaer, mens fugleovervågningen gennemføres af Filsøgruppen, en frivillig caretakergruppe under DOF Sydvestjylland.

Filsøgruppen

Følgende har deltaget i de månedlige tællinger i perioden:

Bjarne Holm, Erik Mørk Nielsen, Hans Staal, Harry Jensen, Henning Simonsen, Jens Rye Larsen (koordinator), Jens Ole Byskov, Jørgen Hjorth Jensen, Karin Gustausen, Keld Bakken, Ole Amstrup, Ole Hansen, Peter Rasmussen, Peter Tougaard, Sven Bødker, Søren Peder Nielsen, Willy Schrøder Andersen, Åge Gejl Hansen.

Følgende har optalt transekter: Karin Gustausen og Sven Bødker, Harry Jensen og Søren Peder Nielsen, Jens Ole Byskov og Jørgen Hjorth Jensen, Ole Hansen og Svend Aage Clausen, Jens Rye Larsen.

Metode

Overvågningsprogrammet for fugle er udarbejdet i et samarbejde mellem biologerne I DOFs Naturvidenskabelige Afdeling (DNA) og koordinator for Filsøgruppen. Senere er programmet justeret sammen med Anders Tøttrup (KU). Det er formålet at skabe et program, som dels kan producere data af god kvalitet og dels vil kunne gennemføres af frivillige både nu og i årene fremover. Endelig er det hensigten, at programmet skal være kompatibelt med andre overvågningsprojekter - især Atlas III projektet.

Søfladerne optælles som *totaltællinger* den første lørdag i hver måned.

De terrestriske lokaliteter tælles ved hjælp af *transekter*, som observatørerne gennemgår med en hastighed på 1 km/t. Undervejs noteres alle arter, som ses eller høres i fire bånd: 0 - 25 meter, 25 - 50 meter, 50-100 meter og > 100 meter samt overflyvende fugle.

Transekter tælles 2 gange i yngleperioden: 1) to sidste uger af april – første uge af maj og 2) sidste uge af maj – to første uger af juni. Ud fra disse data vil det være muligt at beregne absolute værdier for tætheden af de almindelige fuglearter.

Fokusarter eftersøges og overvåges særskilt efter en nærmere fastlagt metode for de enkelte arter.

De månedlige tællinger i perioden har været gennemført planmæssigt. Antallet af tællere har varieret fra 6 til 15 med et gennemsnit på 12.

Der tælles den første lørdag i måneden. I vinterhalvåret tælles fra kl. 9.00 i sommerhalvåret fra kl. 8.00

Transekterne blev forsinkede, så det kun var muligt at gennemføre 2. tælling, som finder inden for sidste uge af maj og de to første uger af juni.

Overvågning af fokusarter samt systematisk optælling af ynglepar er endnu ikke implementeret.

Årsrapporten er ligesom tællingerne under udvikling.

Tæthedsberegningerne er elementære og behæftet med usikkerhed, da metoden til nøjagtig beregning endnu ikke er indfaset.

Beregningen er foretaget alene ud fra første bånd (25 meter til hver side fra tællerens rute) – idet man forudsætter, at alle fugle i dette bånd registreres. Det betyder til gengæld, at antallet af observationer bliver (for) lille. Dette tal oplyses i hvert enkelt tilfælde ($N =$).

Arternes beskyttelsesstatus

I artsbeskrivelserne er det anført om en art er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets liste (F56), på udpegningsgrundlaget for IBA Filsø (IBA). Disse arter kan enten være beskyttet som ynglefugle (Y) eller rastefugle (R) – F56 benytter ikke termen rastefugle, men i stedet trækfugle.

Arter i EU fuglebeskyttelsesdirektivet (F56) – beskyttelsen er juridisk bindende.

Ynglefugle: Rørdrum, Rørhøg, Hedeøg, Plettet Rørvagtel, Trane, Tinksmed, Natravn

Trækfugle: Pibesvane, Sangsvane, Pomeransfugl, Kortnæbbet Gås, Grågås.

IBA¹-arter – udpeget efter BirdLife Internationals kriterier (ikke juridisk bindende)
alle arter på F56 er også på IBA-listen. Men dertil kommer:
Bramgås (Y), Spidsand (R), Hjejle (R)

Filsø er som lokalitet endvidere beskyttet efter EU Habitatbeskyttelsesdirektiv; efter Ramsarkonventionen, og flere områder er omfattet af fredninger og §3 beskyttelse.

¹ IBA betyder Important Bird Area

Arternes overvågningsstatus

Det noteres, om en art er opført på en af listerne omfattet af Ministeraftalen mellem Miljøministeriet og DOF (Intensiv 1, Intensiv 2 eller Ekstensiv). Aftalen gælder alene ynglefugle.

Dette noteres som sidste linje i kommentarafsnittet.

Intensiv 1 arter: Fjordterne, Havterne, Hede høg, Klyde, Rørdrum, Tinksmed, Trane.

Intensiv 2 arter: Bramgås (uden for Saltholm), Havørn, Nordisk Lappedykker, Plettet Rørvagtel, Sandterne, Sangsvane, Skestork,

Ekstensiv arter: Blåhals, Engsnarre, Hedelærke, Isfugl, Natravn, Rødrygget Tornskade, Rørhøg

Ejendommen

Naturfondens ejendom omfatter følgende DOFbaselokaliteter:

900144 Fidde Sø

900142 Under Holmbanken

553117 Filsø Hede og Porsmose Bjerge

900143 Petersholm

900145 Langodde

900147 Filsø, Søndersø

900146 Filsø, Mellemø

900148 Filsø ("samlelokalitet", som omfatter hele Naturfondens ejendom)

De overordnede naturtyper²:

Skov - både nåleskov og løvskov (170 ha)

Agerland (130 ha)

Mose/kær (en stor del tilgroet med pilekrat) (300 ha)

Hede (550 ha)

Sø (herunder rørskov) (1000 ha)

Eng (150 ha)

² Inddelingen af naturtyperne svarer til den, som anvendes i Punkttællingsprojektet og Atlas III.

Vejret i perioden

Efteråret 2012 var mere vådt og gråt end gennemsnittet. Middeltemperaturen lå på 10 grader mod normalen på 9,7 grader (dekadenormalen 2001-2010). Der faldt 400 mm nedbør. Det er markant over landsgennemsnittet på 255 mm – desuden langt over dekadenormalen for hele landet, som er 219 mm. Den store nedbør medførte også en høj vandstand i den nye sø. Antallet af solskinstimer var 225 mod landsgennemsnittet på 252 timer og dekadenormalen på 331 timer.

Vinteren 2012-2013 var lang, kølig og på landsplan med et lille underskud af nedbør. Middeltemperaturen var 0,5 grader mod landsgennemsnittet på 0,0 grader og normalt 1,9 grader. Nedbøren var lidt over 150 mm, landsgennemsnittet var 157 mm og normalt 180 mm. Antal solskinstimer 175, landsgennemsnit 144 og normalen 159 timer.

Foråret 2013 var det koldeste siden 1996. Mange frostdøgn og mere tørt end normalt. Temperaturen var 5 grader mod landsgennemsnit 5,6 grader og normalt 7,3 grader. Nedbør under 50 mm, landsgennemsnit 102 mm og normalt 133 mm. Der var omkring 600 solskinstimer. Landsgennemsnittet var 623 og normalen 578. *Sommeren 2013* karakteriseres som helhed som tør, solrig men lidt køligere end normalt. Temperaturen lå på 16 grader – det samme som landstallet. Normalen er 16,4 grader. Nedbør 100 mm mod 136 mm for hele landet og normalt 236 mm. Der var 650 solskinstimer. Landsgennemsnittet var 716 timer og 667 timer som dekadenormalt. (Kilde: dmi.dk)

Artsgennemgang

Redaktion er afsluttet pr. 01-09-2013. Indtastninger efter denne dato er ikke medtaget i denne gennemgang. Ej heller er SU-arter, som afventer godkendelse af SU medtaget.

Bemærk i øvrigt, at fænologien for de almindelige ynglefugle er uhensigtsmæssig, idet seneste og tidligste observation er angivet for forskellige år – og altså ikke for de "samme" fugle. Dette vil blive ændret i fremtidige rapporter, som vil følge kalenderåret.

Største observation refererer til største enkeltobservation i DOFbasen, mens *største forekomst* er en sammentælling af flere observationer på samme dag. Tallene er ikke nødvendigvis udtryk for det samlede antal fugle på hele Filsø.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

37 observationer. Største observation 27-08-2012 (45).

Ingen tegn på ynglen (en angivelse af 2 som ynglefugle 12-07-2013 giver ingen detaljer).

Seneste efterårsobservation 04-11-2012 (2). Tidligste forårsobservation 27-04-2013 (1)

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

139 observationer. Største observation 28-07-2013 (115).

Ynglefugl. Måske op mod 20 par (45 angivet som ynglefugle 29-07-2013).

2-3 overvintrende fugle mellem 11-10-2012 og 06-04-2013.

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

69 observationer. Største observation 01-05-2013 (12) og 02-06-2013 (12).

Ynglefugl. 2-4 par.

Seneste efterårsobservation 28-08-2012 (2), tidligste forårsobservation 06-04-2013 (1).

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

37 observationer. 1 fugl 28-08-2012 (1 observation). 1 fugl stationær 04-06-2013 og yngleperioden ud.

Mulig ynglefugl.

Intensiv 2 art

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

156 observationer. Største observation 18-07-2013 (88).

Ynglefugl. 40-45 par i 2013 1-2 par 2012. 36 unger 17-07-2013.

Seneste efterårsobservation 06-09-2012 (5). Tidligste forårsobservation 13-04-2013 (2).

Skarv *Phalacrocorax carbo*

76 observationer. Største observation 19-06-2013 (88).

Ses hele året.

Rørdrum *Botaurus stellaris*

F56 (Y), IBA (Y)

11 observationer alle af 1 fugl. Ynglefugl 1-2 par.

Ingen observationer fra den behandlede del af 2012. 1 vinterobservation 02-01-2013 øvrige mellem 17-05-2013 og 05-06-2013.

Pauken hørt fra Fidde Sø og Under Holmbanken,

Intensiv 1 art.

Silkehejre

16 observationer.

01-05-2013 og 02-05-2013 (1), og 05-06-2013 (1).

Sølvhejre

8 observationer.

Fra 03-04-2013 til 06-04-2013 (1); 01-05-2013 (1); 09-05-2013 (1) og 11-06-2013 (1).

Fiskehejre *Ardea cinerea*

150 observationer. Største forekomst 06-07-2013 (49).

Ses hele året.

Skestork *Platalea leucorodia*

131 observationer. Største observation 28-07-2013 (200).

Seneste efterårsobservation 01-10-2012 (15). Tidligste forårsobservation 24-04-2013 (1).

Knopsvane *Cygnus olor*

130 observationer. Største observation 11-06-2013 (70).

Ynglefugl. 2-2 par.

Ses hele året.

Pibesvane *Cygnus columbianus*

F(56) (T), IBA (R)

68 observationer. Største observation 04-03-2013 (70).

Tidligste efterårsobservation 11-10-2012 (8). Seneste forårsobservation 01-04-2013 (6).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

F(56) (T), IBA (R)

173 observationer. Største observation 09-02-2013 (1.497).

Tidligste efterårsobservation 26-09-2012 (2). Seneste forårsobservation 08-05-2013 (5)

1-2 oversomrende fugle i både 2012 og 2013.

Sædgås, Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

6 observationer alle fra oktober 2012. Største observation 25-10-2012 (3).

Sjælden trækgæst.

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

F(56) (T), IBA (R)

154 observationer. Største observation 27-09-2012 (13.000).

Tidligste efterårsobservation 08-09-2012 (2). Seneste forårsobservation 04-05-2013 (75).

Ankommer i stort antal (>6.000) 23-09-2012.

Blisgås *Anser albifrons*

59 observationer. Største forekomst 04-11-2012 (425).

Tidligste efterårsobservation 23-09-2012 (1). Seneste forårsobservation 16-04-2013 (14).

Grågås *Anser anser*

F(56) (T), IBA (R)

211 observationer. Største observation 01-09-2012 (3.950).

Formentlig 2-3 ynglepar.

Indisk Gås *Anser indicus*

6 observationer. 1-2 fugle i perioden 26-08-2012 til 27-09-2012.

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

31 observationer. Største observation 11-05-2013 (5).

Seneste efterårsobservation 20-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 06-04-2013 (1).

Canadagås *Branta canadensis*

37 observationer. Største observation 17-06-2013 (28).

Ses spredt over det meste af året.

Bramgås *Branta leucopsis*

IBA (Y)

105 observationer. Største observation 20-10-2012 (5.500).

Tidligste efterårsobservation 09-09-2012 (2). Seneste forårsobservation 31-05-2013 (1).

Knortegås, Mørkbuget *Branta bernicla bernicla*

19 observationer. Største observation 28-10-2012 (7).

Set i perioden 14-10-2012 (1) til 16-11-2012 (2).

Rødhalset Gås *Branta ruficollis*

29 observationer af samme fugl.

Set i perioden 15-10-2012 til 19-10-2012.

Rustand *Tadorna ferruginea*

30 observationer.

4 fugle set i perioden 14-08-2012 til 04-09-2012. 1 fugl set frem til 12-12-2012.

Gravand *Tadorna tadorna*

81 observationer. Største observation 01-05-2013 (56).

1 par med 9 unger.

Seneste efterårsobservation 06-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 29-03-2013 (6).

Pibeand *Anas penelope*

101 observationer. Største forekomst 06-10-2012 (6.170).

Ses hele året.

Største forekomster i efteråret 2012 i takt med vandets indstrømning i den nye sø.

Knarand *Anas strepera*

52 observationer. Største observation 29-08-2012 (150).

0-3 ynglepar.

Seneste efterårsobservation 07-10-2012 (2). Tidligste forårsobservation 06-03-2013 (3).

Krikand *Anas crecca*

148 observationer. Største forekomst 06-10-2012 (17.573).

Ses hele året.

Største forekomster i efteråret 2012 i takt med vandets indstrømning i den nye sø.

Gråand *Anas platyrhynchos*

154 observationer. Største observation 01-09-2012 (1.480).

Ynglefugl. Ikke optalt. 2 par dokumenteret, men sandsynligvis mange flere.

Ses hele året.

Spidsand *Anas acuta*

IBA (R)

81 observationer. Største observation 18-09-2012 (2.000) og 12-10-2012 (2.000).

Seneste "efterårsobservation" 02-01-2013 (4). Tidligste forårsobservation 06-03-2013 (108).

Atlingand *Anas querquedula*

51 observationer. Største observation 09-04-2013 (12).

Ynglefugl 0-2 par.

Ikke set i 2012. Tidligste forårsobservation 29-03-2013 (6).

Skeand *Anas clypeata*

98 observationer. Største observation 30-08-2012 (270).

Ynglestatus ukendt.

Seneste efterårsobservation 04-11-2012 (2). Tidligste forårsobservation 06-04-2013 (2).

Taffeland *Aythya ferina*

78 observationer. Største observation 01-12-2012 (420).

Ses hele året.

Troldand *Aythya fuligula*

111 observationer. Største observation 20-04-2013 (650).

Ynglefugl. Minimum 4 par.

Ses hele året.

Bjergand *Aythya marila*

13 observationer. Største observation 20-04-2012 (5).

Set i perioden 15-04-2013 til 05-07-2013 (1-5 fugle) samt én fugl 05-12-2012.

Hvinand *Bucephala clangula*

131 observationer. Største observation 13-01-2013 (806).

Ses hele året.

Lille Skallesluger *Mergus albellus*

29 observationer. Største forekomst 02-02-2013 (14).

Set i perioden 13-01-2013 til 13-04-2013 (1-14).

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*

8 observationer af 1 – 2 fugle.

Ses spredt over året.

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

36 observationer. Største observation 02-12-2012 (68).

Tidligste "efterårsobservation" 01-12-2012 (3). Seneste forårsobservation 04-05-2013 (1).

Hvepsevåge *Pernis apivorus*

7 observationer alle af 1 fugl.

Trækgæst i maj og august-september.

Rød Glente *Milvus milvus*

9 observationer alle af 1 fugl.

4 vinterobservationer og 5 i trækperioderne forår og efterår.

Rørhøg *Circus aeruginosus*

F56(Y), IBA (Y),

44 observationer. Største observation 04-08-2012 (9).

Seneste efterårsobservation 12-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 04-04-2013 (1).

Ynglefugl. 1-2 par.

Ekstensiv art.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

166 observationer. Største observationer 01-09-2012 (4), 29-09-2012 (4), 09-11-2012 (4)

Tidligste efterårsobservation 04-08-2012 (1). Seneste forårsobservation 20-04-2013 (2).

Hedehøg *Circus pygargus*

2 observationer 04-08-2012 og 15-08-2012 begge af 2 fugle.

Duehøg *Accipiter gentilis*

36 observationer af fra 1 – 3 fugle.

Ynglefugl. 1 par med minimum 2 udfløjne unger i 2013.

Ses året rundt.

Spurvehøg *Accipiter nisus*

59 observationer af fra 1 – 4 fugle.

Ynglefugl. Sandsynligvis 2-3 par ynglende, men ikke optalt.

Ses året rundt.

Musvåge *Buteo buteo*

245 observationer. Største forekomst 12-10-2012 (14).

Mulig ynglefugl. Kun 1 observation angiver ynglefugl (23-05-2013), men uden nærmere oplysninger.

Forekommer året rundt, men talrigst i vinterhalvåret.

3 territoriehævdende fugle set Filsø Hede / Porsmose Bjerge 30-05-2013.

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

12 observationer. Største observation 12-10-2012 (3).

Første efterårsobservation 12-10-2012 (3), sidste forårsobservation 21-03-2013 (1).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

310 observationer. Største forekomst 12-10-2012 (5).

Ses hele året.

Ynglefugl. 1-1 ynglepar. Yngleparret har fået 1 unge på vingerne i 2013.

Redestedet ligger uden for AVJNF ejendom og uden for IBA Filsø, men parret bruger Filsø som primært fourageringsområde.

Ud over yngleparret gæstes området ofte af andre havørne, især i vinterhalvåret. Havørn er Intensiv 2 art.

Ynglerapport kan findes på AVJNF hjemmeside under Filsø.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

24 observationer. Største observation 25-08-2012 (2) og 01-09-2012 (2).

Seneste efterårsobservation 11-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 09-04-2013 (1).

Allerede 24-07-2012 sås en fugl æde af en større fisk i Søndersø, der på det tidspunkt endnu var under opfyldning.

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

125 observationer. Største observation 04-08-2012 (5) og 10-09-2012 (5).

Mulig ynglefugl. Kun 1 observation angiver ynglefugl (23-05-2013), men uden nærmere oplysninger.

Forekommer året rundt.

Dværgfalk *Falco columbarius*

19 observationer alle af en enkelt fugl.

Første observation 29-08-2012 (1), sidste 01-05-2013 (1).

Lærkefalk *Falco subbuteo*

2 observationer. 19-08-2012 (1) og 16-05-2013 (1).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

142 observationer. Største observation 27-10-2012 (3) og 30-10-2012 (3).

Ses alle måneder bortset fra et hul på 2 måneder fra 05-12-2012 til 09-02-2013.

Agerhøne *Perdix perdix*

3 observationer: 04-08-2012 (7), 02-10-2012 (5) og 01-06-2013 (2)

Sandsynlig ynglefugl på Langodde og Filsø Hede / Porsmose Bjerge. 2 af observationerne formentlig familieflokke.

Vagtel *Coturnix coturnix*

3 observationer: 20-07-2012 (2), 21-08-2012 (1) og 25-08-2012 (1).

Fasan *Phasianus colchicus*

10 observationer af 1 – 2 fugle.

2 observationer af territoriehævdende fugle 20-04-2013 og 30-05-2013 tyder på ynglen på Kirkeodde og Under Holmbanken.

Vandrikse *Rallus aquaticus*

9 observationer. Største forekomst 13-10-2012 (4).

Sandsynlig ynglefugl.

Høres året rundt.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*

18 observationer. Største forekomst 01-09-2012 (9).

Forekommer året rundt.

Arten er fundet på følgende naturtyper: Eng. Gennemsnitlig tæthed: 0,15/ha (N=1)

Ynglen usikker. 1 juvenil noteret 29-08-2012. 3 angivet som ynglefugle 01-05-2013 uden detaljer.

Blishøne *Fulica atra*

105 observationer. Største forekomst 04-11-2012 (3.391).

Forekommer året rundt.

Ingen tegn på ynglen.

Trane *Grus grus*

F56 (Y), IBA (Y)

68 observationer. Største forekomst 06-05-2013 (6).

Ynglefugl.

Seneste efterårsobservation 20-09-2012 (4). Tidligste forårsobservation 11-04-2013 (6).

1 ynglepar fik 2 unger på vingerne 2012. I 2013 er 2 adulte fugle (territoriepar) set hele sommeren uden tegn på ynglesucces.

Intensiv 1 art.

Strandskade *Haematopus ostralegus*

42 observationer. Største forekomst 01-06-2013 (10).

Seneste efterårsobservation 10-08-2012 (1). Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (5).

Ingen tegn på ynglen (en angivelse af 2 ynglefugle 28-05-2013 giver ingen detaljer).

Klyde *Recurvirostra avosetta*

159 observationer. Største forekomst 01-05-2013 (120).

Ynglefugl.

Ingen observationer fra 2012. Første observation 13-04-2013 (2).

Klyderne slog sig i foråret 2013 ned på flere holme i både Søndersø og Mellemø. Der er ikke foretaget egentlige optællinger af ynglepar (det ville kræve landgang på holmene i yngletiden). Det anslås at omkring 90-110 par har ynglet. 12-06-2013 blev der talt 43 dununger, det størst registrerede antal. Der er kun observeret 3 udfløjne unger (oplysning fra Jens Rye Larsen).

Fuglene er sandsynligvis flyttet til Filsø fra Ringkøbing Fjord, da antallet af ynglepar der er faldet (oplysning fra Ole Thorup via Jens Rye Larsen).

Intensiv 1 art.

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

52 observationer. Største observation 06-06-2013 (4) og 07-05-2013 (4).

Mulig ynglefugl 1-2 par.

Tidligste forårsobservation 20-04-2013 (2). 1 observation fra 14-08-2012 (1) de øvrige fra 2013.

Flere observationer af op til 4 territoriehævdende fugle (herunder sangflugt) kunne tyde på ynglen, men ingen rugende fugle eller unger observeret.

Foto: Henning Simonsen

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

65 observationer. Største observation 01-06-2013 (36).

Seneste efterårsobservation 18-11-2012 (1). Tidligste forårsobservation 30-03-2013 (1).

En enkelt observation 12-06-2013 af en flok med flere territoriekampe kunne tyde på yngletendenser, men hverken rugende fugle eller unger observeret.

Hvidbrystet Præstekrave *Charadrius alexandrinus*

2 observationer, begge 18-05-2013 af 1 fugl (vel den samme).

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

F56 (R), IBA (R)

24 observationer. Største forekomst 14-05-2013 (16).

Konstant rastende fugle på Petersholm 01-05-2013 til 18-05-2013. En meget tidlig outsider observeret 16-04-2013 på Langodde (1). Seneste efterårsobservation 13-08-2012 (1).

Hjejle *Pluvialis apricaria*

IBA (R)

91 observationer. Største observationer 30-10-2012 (3.500) og 14-11-2012 (3.500).

Ingen observationer mellem 01-12-2012 og 02-02-2013 og mellem 16-05-2013 og 28-07-2013.

*Et noteret antal på 5000 27-04-2013 angives som anslæt.***Strandhjejle** *Pluvialis squatarola*

18 observationer. Største forekomst 01-10-2012 (7).

Seneste efterårsobservation 06-10-2012 (2). Tidligste forårsobservation 09-05-2013 (1).

Vibe *Vanellus vanellus*

195 observationer. Største forekomst 24-11-2012 (2.200).

Ynglefugl. Antallet af ynglepar er ukendt.

Arten er fundet på følgende naturtyper: Eng, Ager. Gennemsnitlig tæthed: 0,60/ha (N=13)

*Der er enkelte observationer af dununger.***Islandsk Ryle** *Calidris canutus*

15 observationer. Største forekomst 04-05-2013 (55).

Seneste efterårsobservation 29-09-2012 (5). Tidligste forårsobservation 04-05-2013 (55).

Dværgryle *Calidris minuta*

14 observationer. Største forekomst 24-07-2012 (11).

Seneste efterårsobservation 29-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 25-05-2013 (1).

Temmincksryle *Calidris temminckii*

14 observationer. Største forekomst 18-05-2013 (5).

Seneste "efterårsobservation" 18-08-2012 (2). Tidligste forårsobservation 08-05-2013 (4).

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea*

7 observationer alle af 1 fugl.

Seneste efterårsobservation 29-09-2012 (1). Kun 2 observationer fra 2013, begge 13-05, måske samme fugl.

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

45 observationer. Største forekomst 30-09-2012 (50).

Seneste efterårsobservation 11-11-2012 (3). Tidligste forårsobservation 13-04-2013 (15).

Brushane *Calidris pugnax*

70 observationer. Største forekomst 01-05-2013 (220).

Seneste efterårsobservation 12-10-2012 (3). Tidligste forårsobservation 09-04-2013 (4).

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

64 observationer. Største forekomst 12-08-2012 (300).

Mulig ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Seneste efterårsobservation 01-12-2012 (3). Tidligste forårsobservation 29-03-2013 (1).

Arten er fundet på følgende naturtyper: Hede, Eng. Gennemsnitlig tæthed: 0,13/ha (N=2)

2 observationer af territoriehævdende fugle ("syngende" hanner) kunne tyde på ynglen. Ingen redefund eller dununger observeret.

Skovsneppe *Scolopax rusticola*

3 observationer: 01-09-2012 (1) (to obs. af samme fugl) og 12-12-2012 (2).

Sandsynligvis almindelig trækgæst i skovområderne omkring søen, men den skjulte levevis betyder, at den ikke normalt ses af ornitologer eller på tællingerne.

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

9 observationer. Største forekomst 17-07-2013 (4).

Seneste efterårsobservation 06-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 14-05-2013 (1).

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*

8 observationer. Største forekomst 30-08-2012 (6).

Seneste efterårsobservation 08-09-2012 (4). Ingen observationer fra 2013.

Småspove *Numenius phaeopus*

12 observationer. Største forekomst 08-05-2013 (17).

Seneste "efterårsobservation" 09-08-2012 (8). Tidligste forårsobservation 01-05-2013 (1).

Storspove *Numenius arquata*

64 observationer. Største forekomster 11-08-2012 (35) og 29-08-2012 (35).

Yngler med 1-2 par på Filsø Hede / Porsmose Bjerge (baseret på territoriehævdende fugle, ingen fund af rede eller unger).

Seneste efterårsobservation 04-11-2012 (2). Tidligste forårsobservation 30-03-2013 (1).

Sortklire *Tringa erythropus*

30 observationer. Største forekomst 14-08-2012 (25).

Seneste efterårsobservation 05-09-2012 (2). Tidligste forårsobservation 07-05-2013 (1).

Rødben *Tringa totanus*

86 observationer. Største forekomst 12-08-2012 (40).

Yngler sandsynligvis med 3-4 par. Antagelsen baseret på territoriehævdende fugle. Der er ikke observeret rede eller unger.

Seneste efterårsobservation 11-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 06-03-2013 (8).

Hvidklire *Tringa nebularia*

82 observationer. Største forekomst 14-08-2012 (55).

Seneste efterårsobservation 27-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 13-04-2013 (1).

Svaleklire *Tringa ochropus*

43 observationer. Største forekomst 04-08-2012 (23).

Seneste efterårsobservation 01-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 29-03-2013 (1).

Tinksmed *Tringa glareola*

F56 (Y), IBA (Y)

47 observationer. Største forekomst 14-08-2012 (25).

Seneste efterårsobservation 05-09-2012 (3). Tidligste forårsobservation 04-05-2013 (2).

Intensiv 1 art.

Foto Henning Simonsen

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

89 observationer. Største forekomst 06-05-2013 (32).

Seneste efterårsobservation 01-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (1).

En observation af parringsadfærd 25-04-2013 lagde op til ynglen, men det blev ved denne ene observation trods eftersøgning.

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

1 ungfugl set 27-29/8 2013

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*

92 observationer. Største observation 21-08-2012 (2000)

Ynglefugl. Anslæt 500 par.

Ses det meste af året.

Stormmåge *Larus canus*

39 observationer. Største observation 01-04-2013 (255).

Ses hele året.

Sølvmåge *Larus argentatus*

49 observationer. Største observation 01-06-2013 (127).

Ynglefugl.

Ses hele året.

Svartbag *Larus marinus*

19 observationer. Største observation 19-06-2013 (7).

Ses hele året.

Sildemåge *Larus fuscus*

21 observationer. Største observation 25-07-2013 (55).

Seneste efterårsobservation 02-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 06-03-2013 (1).

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus*

85 observationer. Største observation 15-04-2013 (67).

Seneste efterårsobservation 14-10-2012 (15). Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (4).

Foto: Henning Simonsen

Dværterne *Sternula albifrons*
En fugl 02-06-2013 og to 28-07-2013.

Splitterne *Sterna sandvicensis*
5 observationer. Største observation 23-08-2012 og 28-05-2013 (8).
Seneste efterårsobservation 23-08-2012 (8). Tidligste forårsobservation 09-05-2013 (2).

Sandterne *Gelochelidon nilotica*
175 observationer. Største observation 07-07-2013 og flere gange derefter (5).
Første observation 08-05-2013 (2), seneste observation 15-08-2013 (1).
Ynglefugl: 1-1 par.
Yngleparret fik 3 unger på vingerne. Ynglerapport kan findes på AVJNF hjemmeside under Filsø.
Parret er sandsynligvis Danmarks første med udflojne unger siden 1995.
Sandterne er Intensiv 2 art.

Fjordterne *Sterna hirundo*
85 observationer. Største observation 02-07-13 (25).
Ynglefugl, 2-3 par.
Seneste efterårsobservation 05-09-2012 (11). Tidligste forårsobservation 13-05-2013 (2).
Intensiv 1 art

Havterne *Sterna paradisaea*
20 observationer. Største observation 28-07-2013 (ca. 50).
Tidligste forårsobservation 25-05-2013 (2), seneste efterårsobservation 28-07-2012 (3).
Intensiv 1 art

Sortterne *Chlidonias niger*
35 observationer. Største observation 28-08-2012 (7).
Seneste efterårsobservation 02-09-2012 (4). Tidligste forårsobservation 18-05-2013 (2).

Hvidvinget terme *Chlidonias leucopterus*
En overflyvende 18-05-2013.

Huldue *Columba oenas*
19 observationer. Største observation 02-01-2013 (3).
Ses hele året.

Ringdue *Columba palumbus*
59 observationer. Største observation 02-01-2013 (85).
Sandsynlig ynglefugl.
Ses hele året.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*
2 observationer. 2 fugle 13-04-2013 og 1 01-05-2013.

Turteldue *Streptopelia turtur*

1 observation. 1 set kortvarigt ved Fidde Sø 20-05-2013.

Gøg *Cuculus canorus*

70 observationer. Største observation 30-05-2013 (6).

Fåtallig ynglefugl. 4-8 ynglefugle observationer.

Tidligste forårsobservation 01-05-2013 (1). Seneste efterårsobservation 17-07-2013 (1).

Skovhornugle *Asio otus*

1 observation. 1 fugl observeret 27-11-2012.

Natravn *Caprimulgus europaeus*

F56 (Y), IBA (Y)

3 observationer. 25-05-2013 (1), 19-06-2013 (1) og 29-05-2013 (1).

Ekstensiv art.

Mursejler *Apus apus*

9 observationer. Største forekomst 29-05-2013 (56).

Seneste efterårsobservation 04-08-2012 (1). Tidligste forårsobservation 29-05-2013 (56).

Isfugl *Alcedo atthis*

13 observationer. Største observation 1 fugl.

Seneste efterårsobservation 04-11-2012 (1). Tidligste forårsobservation 22-03-2013 (1).

Måske sjælden ynglefugl. Ses flere gange i ynglesæsonen i Henne Mølleå.

Ekstensiv art.

Vendehals *Jynx torquilla*

1 set 19-05-2013 ved Storeholmtårnet.

Stor flagspætte *Dendrocopos major*

38 observationer. Største observation 26-05-2013, 12-02-2013 og 14-04-2013 (3).

Sandsynlig ynglefugl, men ingen yngleobservationer.

Ses hele året.

Hedelærke *Lullula Arborea*

3 set 08-06-2013.

Ekstensiv art

Sanglærke *Alauda arvensis*

107 observationer. Største observation 29-03-2013 (230).

Ynglefugl. Antal par ukendt.

Ses hele året.

Gennemsnitlig tæthed 2,28/ha. Træffes på hede, eng, ager og i mose. (N=75).

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

5 observationer i oktober 2012. Største observation 06-10-2012 (13).

Efterårsgæst. Tidligere set både forår og efterår.

Digesvale *Riparia riparia*

33 observationer. Største observation 25-05-2013 (50).

Seneste efterårsobservation 29-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (2).

Gennemsnitlig tæthed 0,15/ha. Træffes på eng. (N=1).

Landsvale *Hirundo rustica*

107 observationer. Største observation 15-09-2012 (5.000)

Fåtallig ynglefugl, mindst 2 par.

Seneste efterårsobservation 16-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,69/ha. Træffes på hede, eng og i mose. (N=12).

Bysvale *Delichon urbicum*

64 observationer. Største observation 08-09-2012 (500).

Ynglefugl. Mindst 25 par på Møllers hus.

Seneste efterårsobservation 15-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 16-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,46/ha. Træffes på eng. (N=3).

Storpiber *Anthus richardi*

En fugl set 15-10-2012.

Engpiber *Anthus pratensis*

70 observationer. Største observation 01-05-2013 (70).

Fåtallig ynglefugl. 3-4 ynglepar.

Træffes hele året.

Gennemsnitlig tæthed 0,54/ha. Træffes på hede, eng og ager. (N=11).

Skærpiber *Anthus petrosus*

22 observationer. Største observation 17-10-2012 (8)

Set efterår fra 27-09 til 04-11-2012 (1). Set forår fra 06-04 til 13-05-2013 (2).

Skovpiber *Anthus trivialis*

53 observationer. Største observation 02-05-2013 (50)

Seneste efterårsobservation 12-10-2012 (1), tidligste forårsobservation 22-04-2013 (8)

Hvid vipstjert *Motacilla alba*

112 observationer. Største observation 23-08-2012 (60).

Formentlig fåtalligt ynglende ved bygninger. 1 par ved pumpetårn Pedersholm.

Seneste efterårsobservation 17-10-2012 (1). Tidligste forårsobservation 02-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,15/ha. Træffes på eng. (N=1).

Sortrygget hvid vipstjert *Motacilla alba yarrellii*
En fugl set 01-05-2013.

Gul vipstjert *Motacilla flava*
22 observationer. Største observation 09-09-2012 (9).
Seneste efterårsobservation 25-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 25-04-2013 (1).
Gennemsnitlig tæthed 0,15/ha. Træffes på eng. (N=1).

Gulhovedet gul vipstjert *Motacilla flava flavissima*
En fugl set den 04-05-2013.

Nordlig gul vipstjert *Motacilla flava thunbergi*
7 observationer. Største observation 04-05-2013 (2).
Set forår i perioden 04-05-2013 til 28-05-2013.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*
3 observationer.
1 fugl set 14-08-2012, 06-04-2013 og 26-05-2013.

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*
38 observationer. Største observation 12-11-2012, 05-01 og 26-05 2013 (4).
Sandsynligvis mindst 9 par (9 syngende).
Ses hele året.
Gennemsnitlig tæthed 0,16/ha. Træffes i mose. (N=2).

Jernspurv *Prunella modularis*
12 observationer. Største observation 14-04-2013 (8).
Sandsynligvis mindst 8 par (8 syngende).
Seneste efterårsobservation 11-11-2012 (1). Tidligste forårsobservation 13-04-2013 (1).
Gennemsnitlig tæthed 0,2/ha. Træffes i mose. (N=1).

Rødhals *Erythacus rubecula*
20 observationer. Største observation 04-11-2012 (4).
Ses hele året.

Blåhals *Luscinia scecica*
20 observationer. Største observation 18-05-2013 (2)
Ynglefugl 2-4 par
Ikke set efterår 2012. Tidligste forårsobservation 01-04-2013 (4).
Gennemsnitlig tæthed 0,11/ha. Træffes på hede. (N=1).
Ekstensiv art

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*
1 set ved Søndersø 04-08-2012.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

37 observationer. Største observation 20-04-2013 (4).

Ynglefugl. Sandsynligvis mindst 5 par (5 syngende).

Seneste efterårsobservation 10-09-2012 (3). Tidligste forårsobservation 20-04-2013 (4).

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

50 observationer. Største observation 01-09-2012 og 05-06-2013 (7).

Ynglefugl. Sandsynligvis mindst 5 par (5 fugle med yngleadfærd).

Seneste efterårsobservation 15-09-2012 (1). Tidligste forårsobservation 25-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,51/ha. Træffes på hede og eng. (N=8).

Sortstrubet bynkefugl *Saxicola torquatus*

15 observationer Største observation 08-09-2012 (4).

Ynglefugl. 3-3 par.

Seneste efterårsobservation 07-11-2012 (1). Tidligste forårsobservation 29-03-2013 (1).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

51 observationer. Største observation 13-05-2013 (30).

Tidligste forårsobservation 15-04-2013 (1). Seneste efterårsobservation 17-10-2012 (1).

Ringdrossel *Turdus torquatus*

2 observationer. Største observation 25-04-2013 (6). Desuden 01-05-2013 (1).

Observationer vedrører fugle der raster på græsmarker syd for Søndersø.

Solsort *Turdus merula*

45 observationer. Største observation 14-11-2012 (21).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Gennemsnitlig tæthed 0,16/ha. Træffes i mose. (N=2).

Sjagger *Turdus pilaris*

23 observationer. Største observation 14-11-2012 (500).

Tidligste efterårsobservation 31-10-2012 (15). Seneste forårsobservation observation 22-04-2013 (1).

Sangdrossel *Turdus philomelos*

28 observationer. Største observation 12-10-2012 (35).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Seneste efterårsobservation 12-10-2012 (35). Tidligste forårsobservation 22-03-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,20/ha. Træffes i mose. (N=1)

Vindrossel *Turdus iliacus*

9 observationer. Største observation 14-11-2012 (40).

Tidligste efterårsobservation 12-10-2012 (10). Seneste forårsobservation 13-04-2013 (1).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

17 observationer. Største observation 20-04-2013 (3).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Seneste efterårsobservation 04-08-2012 (2). Tidligste forårsobservation 06-04-2013 (1).

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter, men ifølge DOF-basen 1 syngende fugl 06-04-2013 og ynglefugl m. føde i næbbet 05-06-2013.

Græshoppesanger *Locustela naevia*

4 observationer. Alle observationer består af 1 syngende fugl (fra forskellige dellokaliteter).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 18-05-2013.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Der er registreret 1 syngende fugl på 3-4 dellokaliteter i DOF-basen.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

11 observationer. Største forekomst 05-06-2013 (5).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 22-04-2013 (1).

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 05-06-2013 (3)

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

30 observationer. Største forekomst 01-06-2013 (10).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 12-05-2013 (2).

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 01-06-2013 (10).

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

57 observationer. Største forekomst 01-06-2012 (11) og 06-07-2013 (11).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 25-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,15/ha. Træffes i eng. (N=1).

Gulbug *Hippolais icterina*

35 observationer. Største observation 12-07-2013 (6).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 09-05-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,30/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=3).

Gærdesanger *Sylvia curruca*

26 observationer. Største observation 01-05-2013 (8).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 25-04-2013 (4).

Gennemsnitlig tæthed 0,30/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=3).

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 01-05-2013 (8).

Tornsanger *Sylvia communis*

63 observationer. Største forekomst 30-05-2013 (27).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 08-05-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,70/ha. Træffes på hede, ager og i løvskov og mose. (N=23).

Havesanger *Sylvia borin*

23 observationer. Største observation 20-05-2013 (8).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 13-05-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,30/ha. Træffes på hede og i løvskov og mose. (N=5).

Munk *Sylvia atricapilla*

52 observationer. Største observation 10-06-2013 (12).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Seneste efterårsobservation 04-11-2012 (1). Tidligste forårsobservation 20-04-2013 (1).

Gennemsnitlig tæthed 0,58/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=7).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

69 observationer. Største forekomst 26-05-2013 (10).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Seneste efterårsobservation 05-12-2012 (1). Tidligste forårsobservation 13-04-2013 (1). Gennemsnitlig tæthed 0,40/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=4).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

75 observationer. Største forekomst 26-05-2013 (26).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 16-04-2013 (6).

Gennemsnitlig tæthed 0,94/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=13).

Fuglekonge *Regulus regulus*

11 observationer. Største observation 09-11-2012 (16).

Sandsynlig ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Set i perioden 12-10-2012 til 23-01-2013 og 21-05-2013 til 29-06-2013.

Gennemsnitlig tæthed 0,94/ha. Træffes i løvskov og mose. (N=13).

Eneste registrering af yngleadfærd er syngende fugle 29-06-2013 (2).

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla*

1 observation af 1 syngende fugl 09-05-2013.

Ikke andre indikationer på ynglen end denne observation af en syngende fugl. Der er ingen nærmere detaljer eksempelvis om dellokalitet.

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata*

4 observationer. Største observation 04-08-2012 (2).

Seneste efterårsobservation 04-08-2012 (2). Tidligste forårsobservation 19-05-2013 (1).

Ingen tegn på ynglen registreret.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

1 observation af 1 fouragerende fugl 09-05-2013.

Skægmnejse *Panurus biarmicus*

3 observationer. Største observation 13-10-2012 (3).

De 3 observationer er fra henholdsvis oktober 2012, april 2013 og juni 2013.

Halemejse *Aegithalos caudatus*

17 observationer. Største observation 01-03-2013 (20).

Tidligste efterårsobservation 10-10-2012 (8). Seneste forårsobservation 07-05-2103 (1).

Sumpmejse *Poecile palustris*

2 observationer. Største observation 02-03-2013 (2). Desuden 06-04-2013 (1).

Fyrremejse *Poecile montana*

65 observationer. Største observation 27-07-2013 (10).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 13-04-2013 og 02-05-2013 (2).

Topmejse *Lophophanes cristatus*

18 observationer. Største observation 12-02-2013 (4).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 15-04-2013 (3).

Sortmejse *Periparus ater*

9 observationer. Største observation 20-10-2012 (5).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 13-04-2013, 26-05-2013.

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*

41 observationer. Største observation 09-11-2012 (26).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Største antal syngende fugle i DOF-basen 26-05-2013 (2).

Musvit *Parus major*

45 observationer. Største observation 09-11-2012 (16).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året

Gennemsnitlig tæthed 0,20/ha. Træffes i mose. (N=1).

Pungmejse *Remiz pendulinus*

1 observation af 1 syngende fugl 01-06-2013.

Ikke andre indikationer på ynglen end denne observation af en syngende fugl ved Fidde Sø.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

124 observationer. Største forekomst 23-07-2012 (7). Seneste efterårsobservation 23-08-2012 (3). Første forårsobservation 09-05-2013 (2).

Ynglefugl. 9-11 ynglepar.

Alle kendte ynglelokaliteter fra 2012 er genbesat i 2013. Unger set på alle disse lokaliteter. Antal unger ukendt.

Ekstensiv art.

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

13 observationer. Største observation 22-03-2013 (2).

Tidligste efterårsobservation 13-08-2012 (1). Seneste forårsobservation 22-03-2013 (2).

Skovskade *Garrulus glandarius*

39 observationer. Største observation 10-10-2012 (24).

Ses hele året.

Formodet ynglefugl men ingen tegn på ynglen registreret.

Husskade *Pica pica*

5 observationer. Største forekomst 13-04-2013 (6).

Ses hele året.

Allike *Corvus monedula*

24 observationer. Største forekomst 04-11-2012 (76).

Ses hele året.

Yngler ikke i området men yngler ved Henne Kirke.

Råge *Corvus frugilegus*

2 observationer. Begge 13-04-2013 af i alt 12 rastende fugle.

Sortkrage *Corvus corone*

46 observationer. Største observation 10-09-2012 (19).

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret.

Gråkrage *Corvus cornix*

97 observationer. Største observation 10-09-2012 (166).

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret.

Ravn *Corvus corax*

65 observationer. Største forekomst 04-08-2012 (9).

Ynglefugl. Sandsynligvis 1 par.

Stær *Sturnus vulgaris*

102 observationer. Største observation 01-10-2012, 12-10-2012 og 04-11-2012 (20.000)

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret. Overnatter om efteråret i store antal.

Gråspurv *Passer domesticus*

15 observationer. Største observation 14-11-2012 (40).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Skovspurv *Passer montanus*

19 observationer. Største observation 05-08-2013 (23).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Anses for sikker ynglende, men yngleaktivitet er ikke registreret i DOF-basen.

Bogfinke *Fringilla coelebs*

74 observationer. Største observation 09-11-2012 og 24-11-2012 (75).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Gennemsnitlig tæthed 0,50/ha. Træffes i mose og løvskov. (N=4).

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*

27 observationer. Største observation 05-11-2012 (500).

Tidligste efterårsobservation 12-10-2012 (10). Seneste forårsobservation 17-04-2013 (40).

Grønirisk *Chloris chloris*

31 observationer. Største observation 18-11-2012 (120).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Gennemsnitlig tæthed 0,20/ha. Træffes i løvskov. (N=1).

Stillits *Carduelis carduelis*

68 observationer. Største forekomst 10-01-2013 (128).

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret i 2013.

Grønsisken *Spinus spinus*

8 observationer. Største observation 21-12-2012 (150).

Ses næsten hele året.

Tornirisk *Linaria cannabina*

68 observationer. Største forekomst 02-10-2012 (280).

Ses næsten hele året.

Bjergirisk *Linaria flavirostris*

15 observationer. Største observation 09-12-2013 (110).

Tidligste efterårsobservation 13-10-2012 (46). Seneste forårsobservation 17-04-2013 (17).

Stor Gråsisken *Acanthis flammea*

1 observation af 4 fouragerende fugle 11-10-2012.

Der er 5 observationer af Stor / Lille Gråsisken. Den største observation er 04-11-2012 (30).

Lille Gråsisken *Acanthis cabaret*

20 observationer. Største observation 05-06-2013 (12).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 04-04-2013 (5).

Gennemsnitlig tæthed 0,20/ha. Træffes i mose. (N=1).

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*

15 observationer. Største observation 29-06-2013 (10).

Sandsynlig ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses det meste af året.

Ikke registreret i forbindelse med gennemgang af transekter. Eneste tegn på ynglen er 1 syngende fugl i DOF-basen 02-04-2013.

Karmindompap *Erythrina erythrina*

4 observationer alle af 1 og sandsynligvis samme syngende fugle 01-06-2013.

Ikke andre indikationer på ynglen end denne observation af en syngende fugl.

Dom pap *Pyrrhula pyrrhula*

34 observationer. Største forekomst 10-12-2012 (14).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Anses for sikker ynglende, men egentlig yngleaktivitet er ikke registreret i DOF-basen.

Lapværling *Calcarius lapponicus*

1 observation af 1 fugl 05-01-2013.

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

8 observationer. Største observation 04-11-2012, 11-11-2012 og 01-04-2013 (7).
Tidligste efterårsobservation 24-10-2012 (1), seneste forårsobservation 01-04-2013 (7).

Gulspurv *Emberezia citrinella*

140 observationer. Største observation 12-12-2013 (235).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Ses hele året.
Gennemsnitlig tæthed 0,28/ha. Træffes på ager samt i løvskov og mose. (N=7).

Rørspurv *Emberezia schoeniclus*

76 observationer. Største observation 01-05-2013 (21).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Ses hele året.
Gennemsnitlig tæthed 0,62/ha. Træffes på ager og i mose. (N=9).

Bomlærke *Emberezia calandra*

44 observationer. Største observation 08-12-2012 (400).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Ses hele året.
Gennemsnitlig tæthed 0,27/ha. Træffes på ager. (N=2).

Bilag

Bilag 1

For Pibesvane, Sangsvane, Grågås, Kortnæbbet gås og desuden Bramgås er der for vinterhalvåret udregnet antal fugledage.

Beregningen er foretaget på grundlag af maximumtallene i tre 10-dagesperioder i hver måned. Første tal er altid Filsøgruppens tal for de ordinære tællinger, mens de to øvrige tal er taget fra DOFbasen.

Fugledage er udtryk for den økologiske betydning, som Filsø har for en art – eller om man vil for artens brug af lokaliteten. Tallet fremkommer ved, at man udregner gennemsnittet af de tre ti-dagesperioder (se tabel 1b) og herefter ganger dette tal med antallet af dage i måneden.

1a. Fugledage

Pibesvane

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	0	3.860	3.927	1.922	1.344	0
2012/13	506	500	1054	155	1.230	238

Sangsvane

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	0	2.108	7.161	5.094	595	3.720
2012/13	403	2,180	3.627	7.843	12.815	16.978

Grågås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	5.611	4.200	2.852	951	464	3.720
2012/13	47.740	8.900	4.030	3.844	2.016	4.970

Kortnæbbet gås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	479.932	791.600	93.682	17.040	109.233	2.087
2012/13	184.760	16.790	19.406	9.992	8.148	22.062

Bramgås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/2012	20.729	402.000	41.333	8.277	8.149	0
2012/2013	46.500	16.350	18.672	2.067	8.073	14.260

1b. Det gennemsnitlige antal fugle pr. dag

Efterfølgende tabeller er tilføjet af hensyn til læsere, som ikke er fortrolige med begrebet *fugledage*.

Pibesvane

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	0	129	127	62	46	0
2012/13	16	17	34	5	44	8

Sangsvane

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	0	70	231	164	21	120
2012/13	13	73	117	253	458	548

Grågås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	181	140	92	31	16	120
2012/13	1.540	297	130	124	72	160

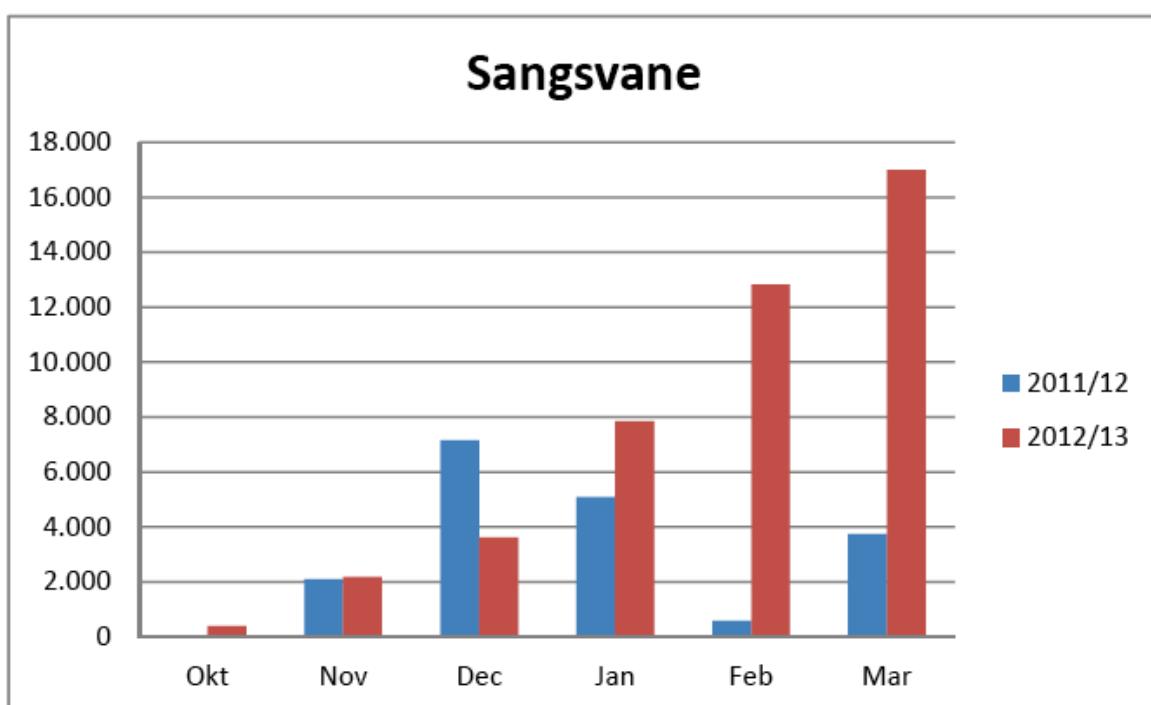
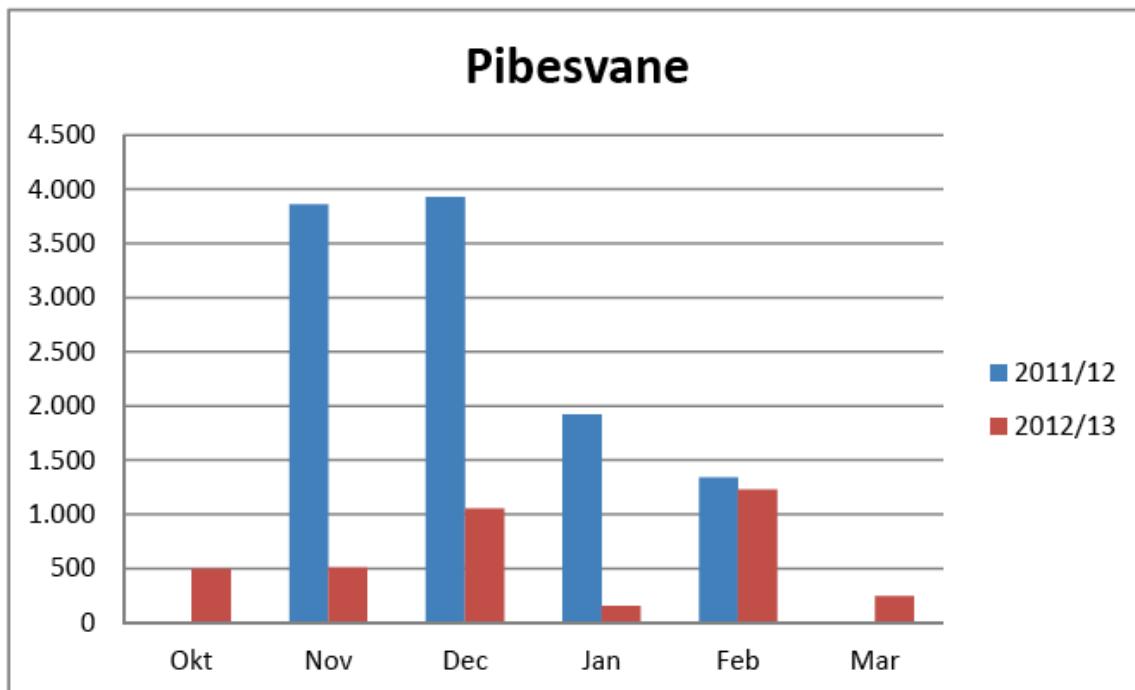
Kortnæbbet gås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	15.482	26.387	3.022	550	3.767	67
2012/13	5.960	560	626	322	291	712

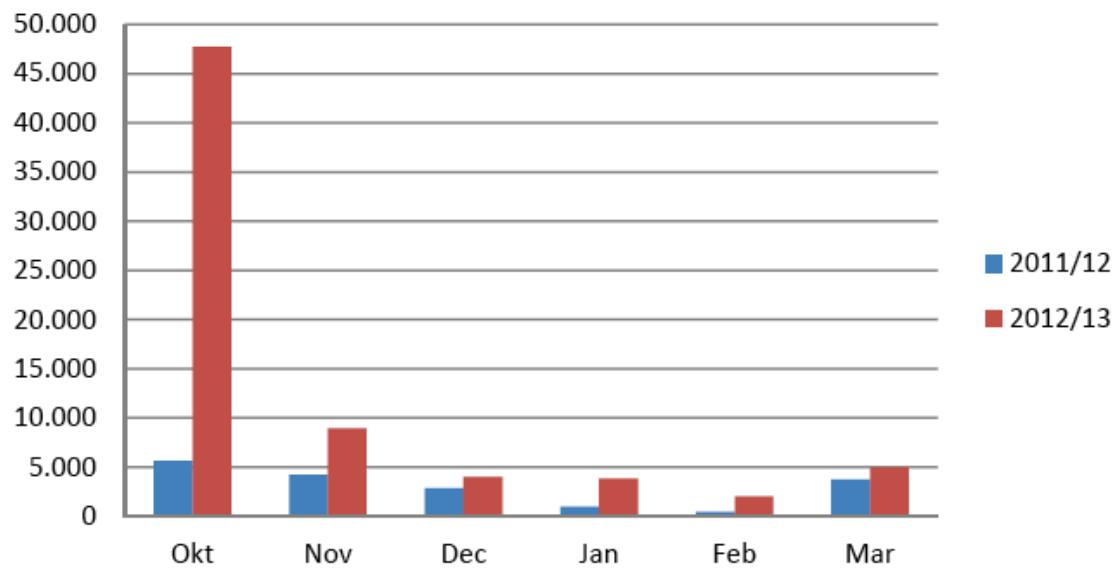
Bramgås

	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR
2011/12	669	13.400	1.333	267	281	0
2012/13	1.500	545	602	67	288	460

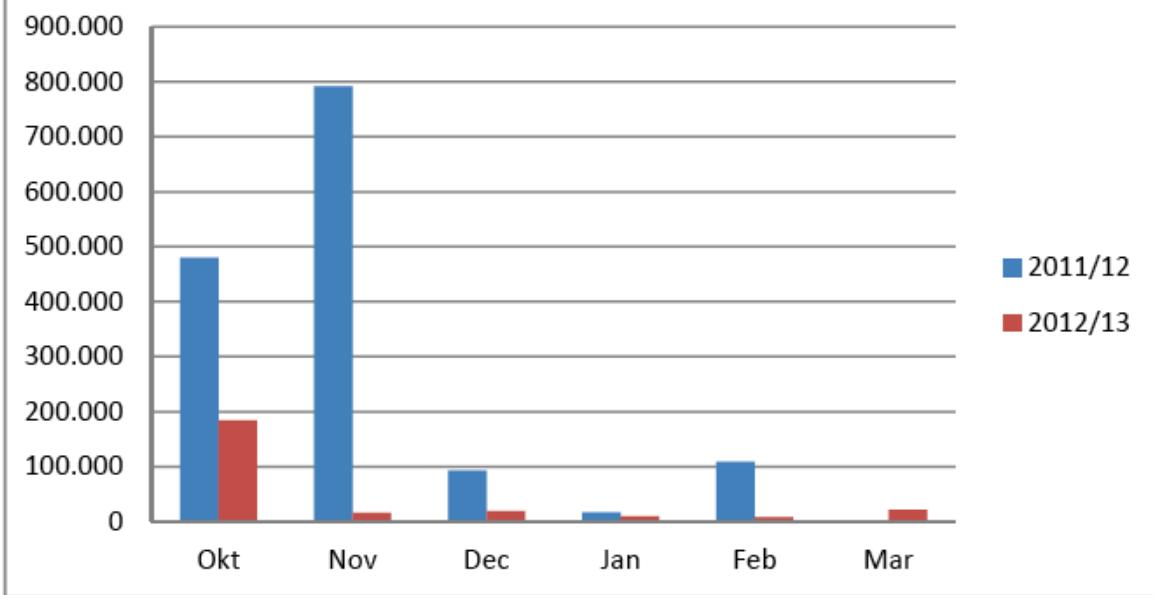
Bilag 1c Fugledage, grafisk

Grågås

Kortnæbbet Gås

Bramgås

